

MER ÄN ETT TORG

- stadsrum för trygghet och
sammanhållning

2011 är Selma Lagerlöfs torg en viktig lokal mötesplats och servicepunkt för de kringboende. Men torget är också nedslitet och har problem med otrygghet och dåligt rykte. I visionen om Framtidens Selma har den glesa centrummiljön ersatts av en tät stadsmiljö där gatan är den viktigaste byggstenen. Gator och torg är grunden för stadens sociala sammanhållning, där grundläggs känslor av tillhörighet och trygghet när människor får synas och se varandra. I Framtidens Selma finns en serie stadsrum för olika aktiviteter och möten, med plats för alla.

ATT MÖTA SELMA

- läge för handel, kultur och idrott

2011 ligger Selma Lagerlöfs torg relativt centralt i Göteborgsregionen, med goda förbindelser till både kärna och omland. Men området saknar målpunkter och attraktionskraft. I visionen om Framtidens Selma är korsningen mellan Litteraturgatan och Backadalen en viktig nod i ett delregionalt perspektiv. Här tillgodoser torget vardagsbehov för de kringboende, men kommersiella målpunkter av unik karaktär attraherar också besökare från ett större omland. I området lockar dessutom dans- och ishall, äventyrslekplats och kulturplats besökare från längre håll.

EN PLATS PÅ KARTAN

- att besöka och flytta till

2011 har områdena omkring Selma Lagerlöfs torg en positiv befolkningsutveckling. Men befolkningen skiljer sig från Göteborgs genomsnittet med lägre inkomst- och utbildningsnivåer samt hög andel utrikes födda. I visionen om Framtidens Selma finns en mångfald av goda boendemiljöer som främjar nya flyttströmmar, men också möjliggör boendekarriär inom området. En mångfald av byggherrar har skapat variationsrika boendemiljöer och testat nya lösningar för bl.a. vatten- och energiförsörjning, bullerhantering och klimatanpassning.

FRAMTIDENS SELMA

STREETWISE - FRAMTIDENS SELMA

Selma Lagerlöfs torg, september, 2021

SELMAS RUM

För den boende och besökande formas sammanhang runt en gata eller ett torg, snarare än i ett kvarter. Funktionerna är därför ordnade i kluster kring förslagets centrala offentliga rum. För att en verksamhet ska fungera tillsammans med en plats krävs ett samspel med andra verksamheter och funktioner. För att stadens rum ska fungera för invånarna behöver funktioner samlas för att attrahera olika målgrupper, men också delas upp för att ge utrymme för olika sinnesstämningar och aktiviteter.

SELMA LAGERLÖFS TORGET är ett riktigt stadsdelstorg där besökarna känner igen många ansikten, men där också den som kommer utifrån har lätt att orientera sig mellan bodar och butiker. Från hållplatsen nås platsen via Selmastråket som med breda trottoarer fungerar som en förlängning av torget. Här finns matbutikens andra entré med en sval skuggplats för jordgubbsförsäljning sommartid. I kringliggande byggnader är det tätt mellan entréerna till kafé, pizza, skomakeri, optiker, blomsterhandel, frisör m.m. Själva torgytan är generös för att ge plats för verksamheter som fungerar bättre i bodar och bilar än i lokaler med högre hyra. Längs med gatorna mot norr och öster finns plats för mer ytkrävande verksamheter som gym och systembolag. En baksida med billigare lokaler skapas vid torgets tidigare läge och kan ge utrymme för föreningar eller för entreprenörer som söker plats att starta verksamhet.

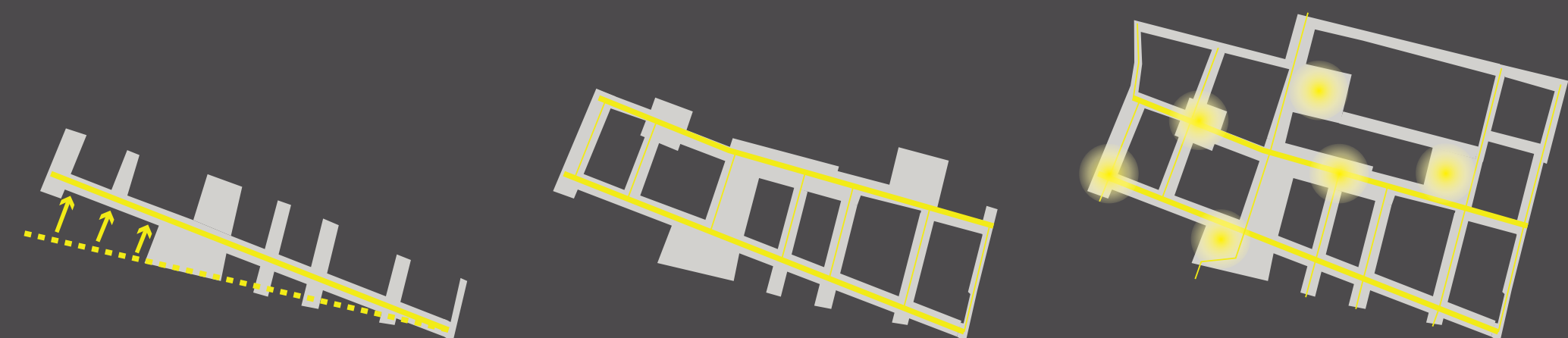

1 till 400 utsnitt - Selma Lagerlöf's torg

SELMA I BACKA

VISION 2021 - MER ÄN ETT TORGET

När du stiger av spårvagnen vid Selma Lagerlöfs torg en blåsig höstdag ligger hållplatsen inbäddad i gula och röda löv. Det går en ström av människor från vagnen till matbutiken, för att handla på hemväg från jobbet. Självtar du gatan till torget, tar en nummerlapp till fiskhandeln och sätter dig att njuta av den sista solen på en bänk i lä. Sådär dags är det full kommers och cykelparkeringarna är nästan helt fulla. Du läser upp din cykel, hänger fisken på styret och trampar ner mot dagis för att hämta. Vid Bäckstråket vinkar du till en bekant på väg hem från äventyrslekplatsen med två leriga barn.

FRÅN VÄG TILL GATA Backadalen är inte längre en väg utan en stadsmässig gata med plats för alla trafikslag. Gatan ramas in av en tydligt kvartersstruktur varierad med parkrum som synliggör områdets kombination av urbana och gröna kvaliteter.

TVÅ TYDLIGA STRÅK Backadalen kompletteras med ett inre, lugnare och tystare stråk. Selmastråket är utformat för en annan hastighet och sträcker sig tvärs igenom en serie offentliga rum för en varierad och upplevelserik väg. De båda stråken är sammanbundna av tvåa gaturum som möjliggör friare rörelse mellan de båda stråken. God sikt mellan gatorna stärker också känslan trygghet.

MÖTEN I MELLANRUMMEN Den nya finmaskigheten som introduceras skapar nya platser och torg i korsningarna. I korsningar är flödet av människor som störst och sikten som bäst, här finns alla förutsättningar för trygga mötesplatser!

EN TRYGG HÅLLPLATS är en yta som ska fungera för både väntan och möten, samt för flöden av fotgängare, cyklister och bilister. Just här har matbutiken sin ena entré, för att butiken behöver kollektivtrafikresenärer som kunder och för att resenärens dag blir lättare när butiken ligger på vägen hem. En matbutik kan också ge ljus, värme och känsla av trygghet till en plats som annars kan kännas utsatt och öde.

KULTURPLATSEN är en motvikt till det kommersiella centrumet, och ett gemensamt uterum för Bibliotek, Kulturhus, Ungdomsgård och skola. Scenen är fortfarande central, men här finns också utrymme att utveckla sköna sittplatser för att läsa, prata eller skriva. En spännande markbeläggning fångar upp Skälltorpsskolans nivåskillnader vid utgångarna och rummet möbleras för att stimulera till möten och samtal.

Flygbildsvy över Bäckstråket

GATUHIERARKI

Gatan är vårt främsta offentliga rum. Gatan ska fungera som länk mellan platser och funktioner utan bli en barriär i området. För att fotgängare, cyklister och bilister ska vara trygga trafikanter måste spelreglerna vara tydliga och lätta att utläsa av gestaltning och sammanhang. En tydlig hierarki mellan olika sorters gator skapar trygga trafikanter och förbättrar orienterbarheten. Alla korsningar ligger i ett plan för att undvika mörka undergångar eller onödiga höjdskillnader. Bullernivåerna sänks med lägre hastigheter och väl arrangerad växtlighet bidrar till att dämpa ljudstörningar och rena luften.

STADSGATA Huvudstråken Litteraturgatan och Backadalen är utformade som stadsgator och ger generöst med plats för både bilister och cyklister. Aktiva kantzoner med både boende och verksamma längs med gatorna skapar en känsla av att vara sedd och trygg också för de gående.

GÄRDSGATA Gatorna som ansluter det nya Selma Lagerlöfs torg är utformade som gårdsgator, där bilar och cyklar har tillträde på de gåendes villkor. Här finns också plats för varuleverans och besöksparkering. Gatorna saknar nivåskillnader mellan olika ytor för att främja tillgänglighet för rullstolar, rullatorer och barnvagnar. Detta ger också förutsättningar för att möblera en större del av gatan tillfälligt för t.ex. marknader.

LEKGATA Den finmaskiga strukturen fortsätter i områdets östra del, men gatorna får en mjukare och mer privat karaktär. Samtliga gator är körbara för att ge god tillgänglighet till markboenden i området, men här har gatorna framförallt funktioner för de boende i området. Här kan barnen lära sig cykla eller hoppa hage. Stor del av ytan är genomsläpplig och planteringen är rik och varierad.

STREETWISE - FRAMTIDENS SELMA

1	2	3
4	5	6

white

AKTIVT STRÅK

BÄCKSTRÅKET utvecklar det befintliga grönstråket som ansluter till området i norr och söder. Här blir det gröna ryggraden i ett utsträckt offentligt rum fyllt av olika mötesplatser och aktiviteter. Från norr till söder ligger odlingslotter och en ny bollplan bakom biblioteket; kulturplats mellan bibliotek och skola; teknikpark framför skolan; park med vatten och spännande växtlighet; samt på andra sidan Backadalen sporthall och äventyrslekplats som passar även äldre barn. Med satsningar på gestaltning, belysning och framförallt tätt mellan olika aktiviteter är bäckstråket en rekreativ plats för trygga möten, utan skrämmande buskage och mörka vrår.

SKOLGÅRD Balettskolan och Skälltorpskolan med satsningen på vetenskapsklasser är viktiga tillskott till stadsdelens attraktivitet och förtjänar att synas i stadsrummet och ta plats. Skolgården förlängs i en serie av platser längs med Bäckstråket som kan nyttjas för rast och undervisning och delas med invånare och besökare i andra åldrar och ärenden. Parkrummet är ett klassrum för att förstå biologisk mångfald och vattnets kretslopp. Skolans framsida blir omgestaltad med ett landskap av nivåer som aktiverar. Nivåerna kan användas för att skejta, leka eller sitta på. Låga murar avgränsar mot gatan och i väster finns en högre vägg som skapar rumslighet.

Biologilektion i Bäckstråket, maj 2017.

HÅLLBARA HUS OCH HÅLLBAR LIVSSTIL

Framtidens Selma är en förebild för ny stadsbyggnad och för nya livsstilar. Det ska vara enkelt att leva klimatsmart. Större delen av en människas koldioxidutsläpp kommer från privatresor, mat, boendet och konsumtion, så vi börjar här för att minska klimatpåverkan.

MINSKA, ÅTERANVÄNDA, ÅTERVINNA Hållbarhet är att hushålla med naturens resurser genom att minska, återanvända, återvinna. Husen byggs av material som har låg miljöpåverkan och går att återvinna. I området finns effektiv och enkel källsortering, med möjlighet att separera biologiskt avfall för kompostering eller för att framställa biogas. I återbrukshuset kan man byta sin gamla stol mot en annan och ibland anordnas bytesmarknader för t ex kläder och skor. Vattenanvändningen minimeras

genom effektiv utrustning och regnvattnet kan återanvändas till bevattning eller för att spola toaletter.

ENERGI Framtidens Selma är en CO2-neutral stadsdel, försörjd med enbart förnyelsebar energi. Bostäderna utformas så att de har ett lågt energibehov, med välisolerade och täta klimatskal, effektiv utrustning och smarta tekniska system som är enkla för användaren. Det finns redan fjärrvärme i området, men ersätts delvis med solfångare integrerade i byggnaderna. Ishallens och köpcentrets överskottsvärme nyttjas för uppvärmning av bostäder och lokaler. All elektricitet är förnyelsebar, via solceller lokalt eller så kan området anslutas till ett vindkraftverk. Byggnaderna utformas och orienteras så att solenergin tas

tillvara både aktivt och passivt och behovet av energi ska kunna balanseras under dygnet och säsong. De boende inspireras att spara energi. Displayer eller infotavlor tydliggör hur mycket energi som används och kan sporra till att minska den ytterligare.

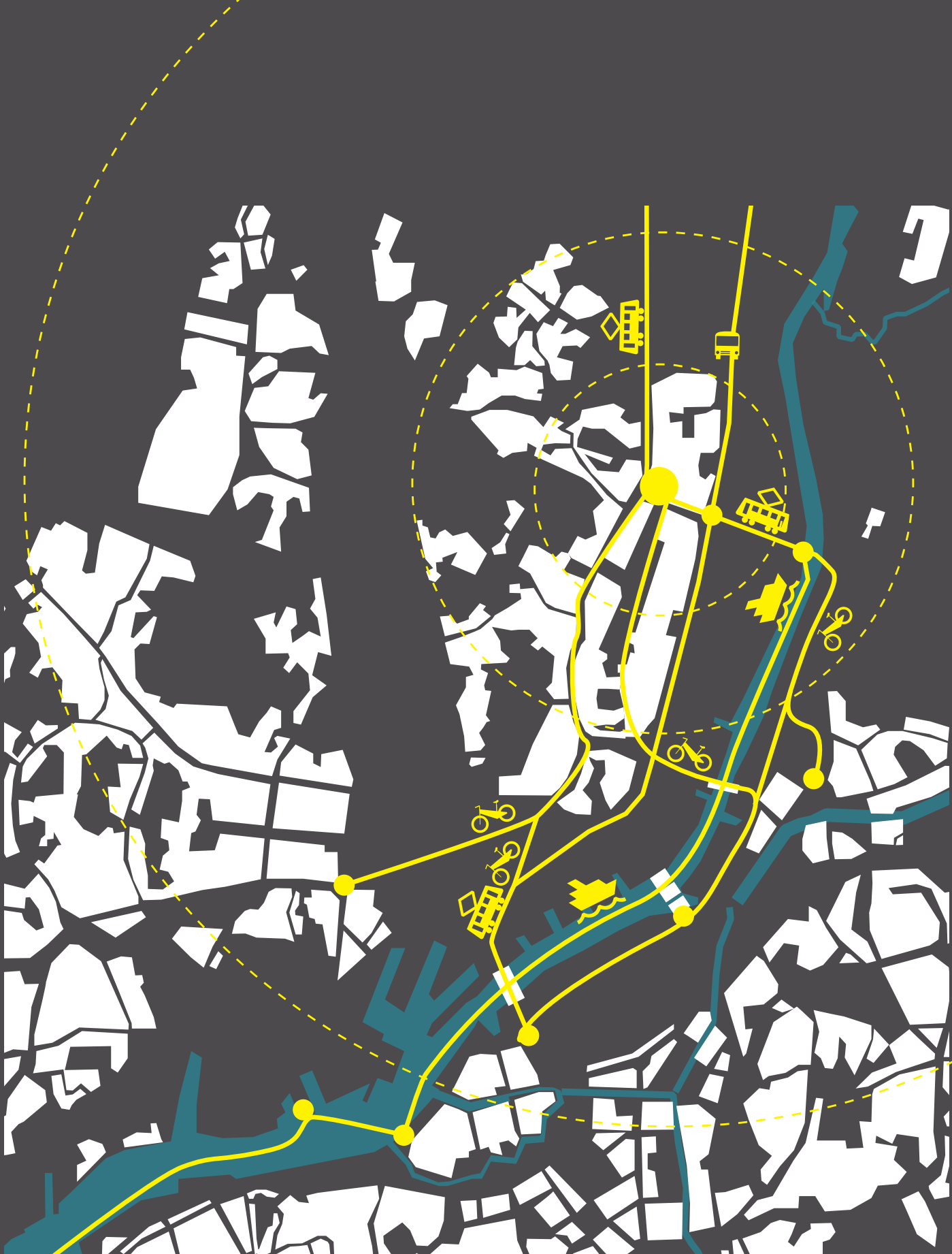
KLIMATSMARTA STADSROM Klimatet har förändrats i framtiden, med mer extremväder, ökade regnmängder och större temperaturvariationer. Framtidens Selma är redan förberett. Dagvattnet fördröjs och infiltreras i grönytor, gröna tak, diken och genomsläppliga material. Byggnader och platser är utformade så att det blir behagligt mikroklimat för vind, sol och skugga. Parker och grönytor är en sval oas med tillgång till skugga. Mycket grönytor och växtlighet förbättrar luftkvalitet och bryter också bullerläckage i områdets inre delar.

NÄRA NATUR De gröna stråken är viktiga för att skapa biologisk mångfald i stadsdelen, både vad gäller växter och småkryp. I området finns odlingslotter där det är möjligt att odla sina egna grönsaker. Träd och växlighet är viktiga komponenter som skapar spännande texturer och färger. Vi föreslår en blandning av löv- och barrträd med mycket varierande gräsarter och blommande perenner.

VISION 2021 - ATT MÖTA SELMA

Det är en strålande majsöndag och skolavslutningen närmar sig. Din dotter har länge övat på dansnumret som ska visas upp i Is- och Danshallen. Det nya idrottskomplexet har blivit en viktig mötesplats för invånarna i Backa och själv utnyttjar du gymmet flitigt. Många ungdomar tar spårvagnen ifrån omringliggande områden för att träna och hållplatsen känns varm och välkomnande även under de dystra månaderna på året. Du uppskattar verkligen de vackra spirande träden längs med gatorna som i hög grad bidragit till Selma's nya karaktär. Det känns tryggt att gå hem från träningen på kvällen för det är gott om liv i byggnaderna och belysningen är väl genomtänkt.

Idé kring befintliga & framtida länkar till Selma i Göteborgsregionen

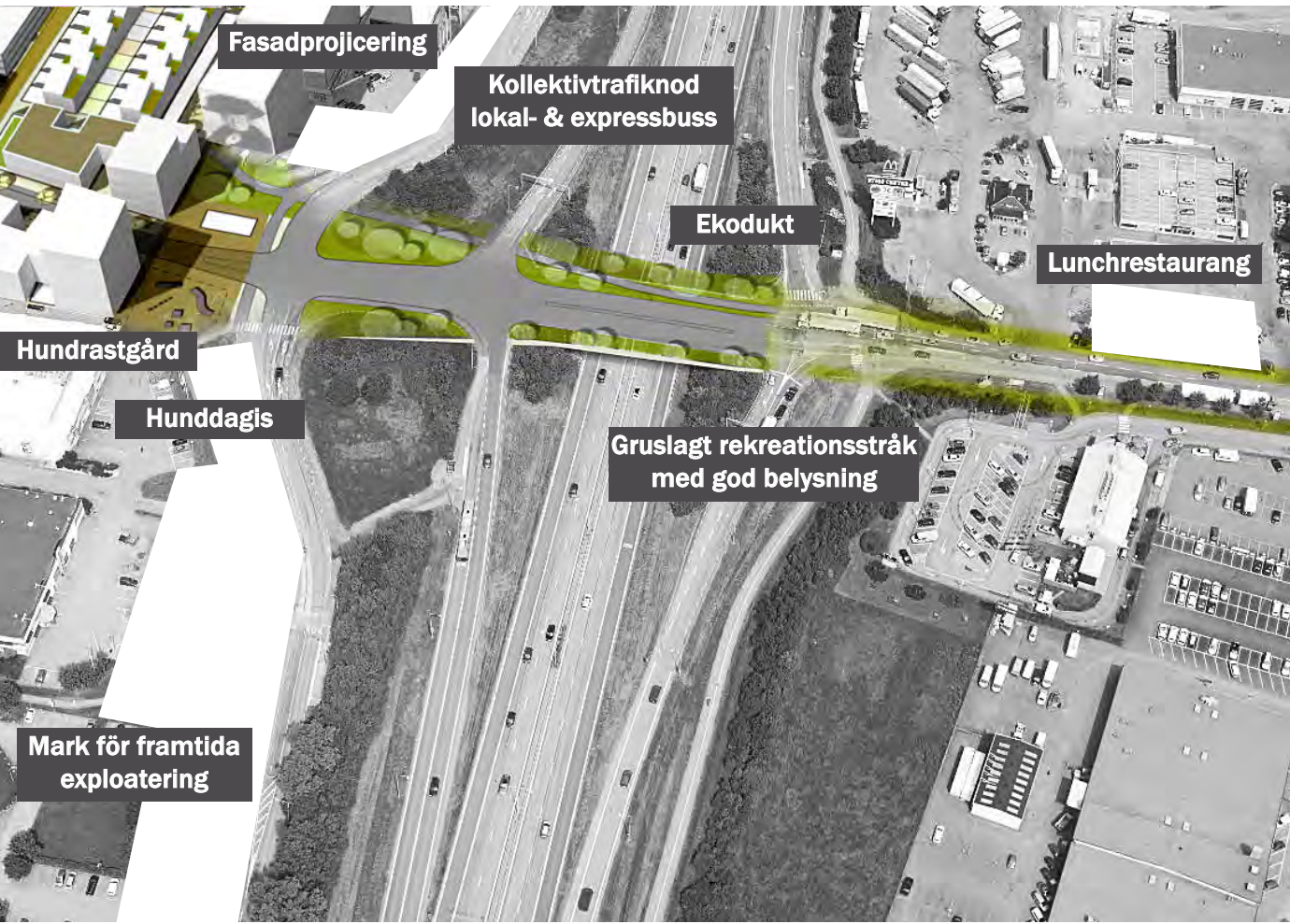

SELMA I STADEN

HÅLLBAR MOBILITET

I Framtidens Selma finns det mesta du behöver; mataffär, skola, dagis, vårdcentral, gym m.m. Det är ett område som är lätt att ta sig till men som du inte behöver lämna. Det

finmaskiga gatunätet gör att du slipper omvägar och alltid kan välja en väg som känns snabbare, tryggare eller kanske tystare.

Förstärkt rekreativt stråk mot älven och Stig's C

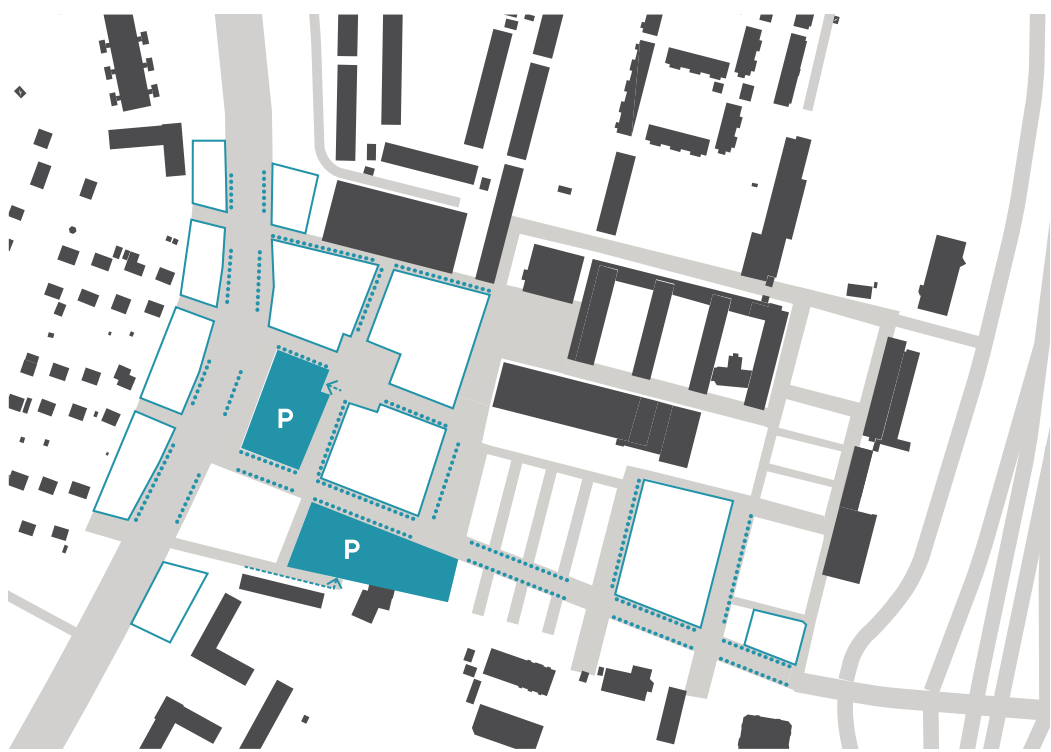
VÄGEN TILL ÄLVEN Närheten till älven är en kvalitet och en av Selmas viktiga målpunkter för vattennära rekreation. Vågen över motorvägen är utformad som en ekodukt för att främja rörelse till fots och cykel också i denna sträckning.

EFFEKTIVA TRANSPORTER Kollektivtrafik tar dig till områdets två entréer i ändarna av Backadalen. Från Selma Lagerlöfs torg tar du den nya spårvagnen in mot knutpunkt Hjalmar och från motorvägsmotet har du tillgång till snabba expressbussar norrut i regionen. Du som bor i Selma behöver ingen egen bil, utan nyttjar moderna transportpools med bl.a.

elbilar. Cykelbanor knyter samman stadsdelen både inåt och med det regionala cykelnätet som möjliggör längre arbetspendling med cykel.

TRYGG PARKERING Väl synlig och upplyst gatuparkering gör både parkeringen till nytta för de offentliga rummen och parkeringen trygg för bilisten. I de större offentliga

parkeringsgaragen är uppgångarna placerade i anslutning till funktioner som bidrar till trygghet. I anslutning till båda hållplatser finns större cykelparkeringar under tak för att främja bytesmöjligheter mellan olika transportslag.

DIFFERENTIERAT NÄRINGSLEV

Framtidens Selma har utrymme för fler arbetsplatser och för fler entreprenörer. I västra delen ligger service med inriktning mot handel och kultur. Här är tillgängligheten hög med alla transportslag och för alla åldersgrupper. I befintligt hus vid det gamla torgets läge har mindre lokaler behållits för att möjliggöra etablering och uppstart av nya verksamheter. Vid

motorvägsentrén skapas ett kontorskluster. Två större kontorsbyggnader på båda sidor av Backadalen samt påbyggnader på parkeringsdäcket nyttjar det goda annonsläget vid motorvägen för att näringslivet ska kunna nyttja Framtidens Selma som plattform för en profil inom hållbar stadsutveckling.

Nästa hållplats Framtidens Selma, september 2032...

Sektion B-B öst-väst skala 1:1000

Villabebyggelse

Kvarteret Märbacka

Litteraturgatan

Kvarteret Portugallien

Gårdsgata

Kvarteret Nils Holgersson

Bäckstråket

Radhusen Serifferna

Lekgata

Gården Versalen

Lekgata

Radhusen Didonen

Kontorshus

Bäckebolsvägen

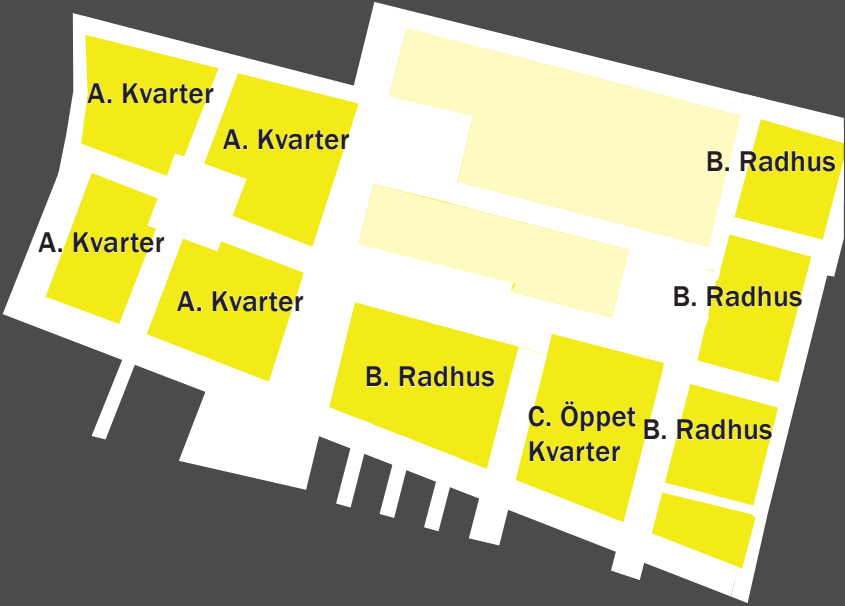
STREETWISE - FRAMTIDENS SELMA

white

NYA BOSTÄDER

I Framtidens Selma är utbudet av bostäder varierat och inte längre koncentrat i områden med enbart enfamiljshus eller enbart flerfamiljshus från 60- och 70-tal. Den nya bebyggelsen har tillfört en större variation i bostadsutbudet och möjliggör bostadskarriär inom området, samt attraherar nya boende från resten av staden och längre bort.

A. SLUTNA KVARTER Kvarter med en väldefinierad bottenvåning med aktiva fasader, i första hand avsedd för verksamhet. Övanför bottenvåningen består kvarteren av en upplöst och varierad struktur med höjder från 3-7 våningar. Byggnaderna är utformade för att bryta bullerstörningar och ge bra ljus i bostäder och på den upphöjda gården.

B. STADSRAÐHUS Flyttströmmarna till området kring Backa har i första hand gått till marknära boende. I Framtidens Selma erbjuds fler bostäder i 2-3 våningar med egen uteplats och med möjlighet till bilplats på tomten.

C. ÖPPET KVARTER Generösa grönytor är en viktig tillgång för boende, och den halvöppna gården är en populär mötesplats för äldre barn. Växtlighet skapar bra ljud-, ljus- och väderförhållanden på gård och balkonger. Här finns också flera rum för kollektivt nyttjande, gemensam matlagning, hobbyrum etc. som efterfrågas både av friskare äldre, nyanlända, studenter och andra invånare.

VISION 2021 - EN PLATS PÅ KARTAN

Nu har du snart bott här i ett år. Men du har varit här så ofta de senaste åren att det redan känns som ditt område. Tänk att få bygga något eget och samtidigt bygga en gemenskap. Drömmen hade ni delat länge i en bygggemenskapsförening och nu hade den fått plats i kommunens planer för Framtidens Selma. Alla husen längs gatan ser lite olika ut, men ambitionerna om resurshushållning har varit desamma, både av ekonomiska och miljömässiga skäl. Storslagna visioner och unika förutsättningar har lockat människor med alla möjliga bakgrunder. Och nu lockas också långväga besökare för att titta och lära.

EN FÖREBILD FÖR DELAKTIGHET
Framtidens Selma genomsyras av berättelser om förändring och delaktighet. Att förnya ett område handlar också om att lyssna på de som bor där idag. I Framtidens Selma har människor valt att bo kvar, att bidra och utvecklas tillsammans med området. Gestaltningen av skolgård och äventyrslekplatsen är gjord tillsammans med områdets barn. I Framtidens Selma bor de kvar i området och besöker tillsammans med egna barn de spännande platserna. Belysning och plantering är också viktiga plattformar för dialogen med boende och besökare. Här slutar inte arbetet utan utemiljön uppraderas kontinuerligt i samverkan med boende, fastighetsägare och verksamma.

OUTSTANDING HÅLLBARHET
För att lyfta områdets kvalitet och värde anser vi att området bör certifieras. Vi föreslår att Framtidens Selma siktar på nivån Outstanding i Breeamcertifieringen. Breeam Communities är ett miljöklassningssystem som tar ett helhetsgrepp kring miljö och hållbarhet genom kriterier för både globala aspekter, resurshållning, byggnadsmaterial samt energiförbrukning.

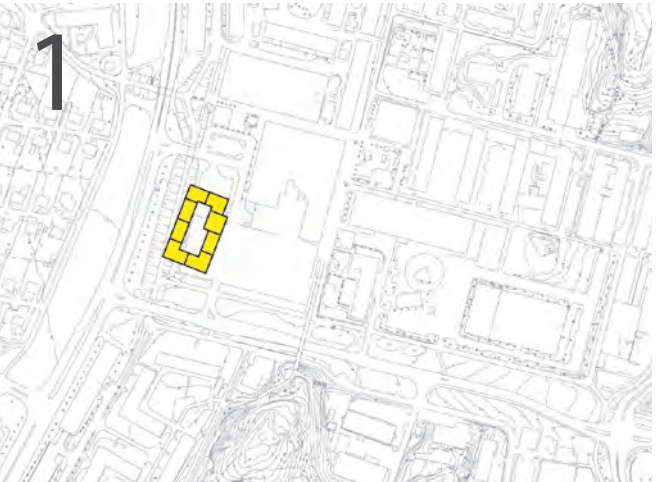
ÄVENTYRSLEKPLATSEN ligger i Bäckstråkets förlängning på andra sidan Backadalen, i anslutning till idrottshallen. Platsen är tillgänglig för både bilister och fotgängare och kan bli ett uppehållsrum för resten av familjen när ett syskon är på träning i idrottshallen, eller deltar i kyrkans aktiviteter. Parkens äventyrsinriktning ger en gradvis ingång till naturområdet söderut så att även ovana besökare kan känna sig välkomna och trygga i naturen. På Äventyrslekplatsen utmanas man fysiskt genom att klättra i nät och träd och genom lek med vatten. Ljussättning gör platsen attraktiv under den mörka delen av dagen. På vintern omvandlas plaskdammen till isbana.

Äventyrslekplatsen en eftermiddag i januari 2021.

GENOMFÖRANDE

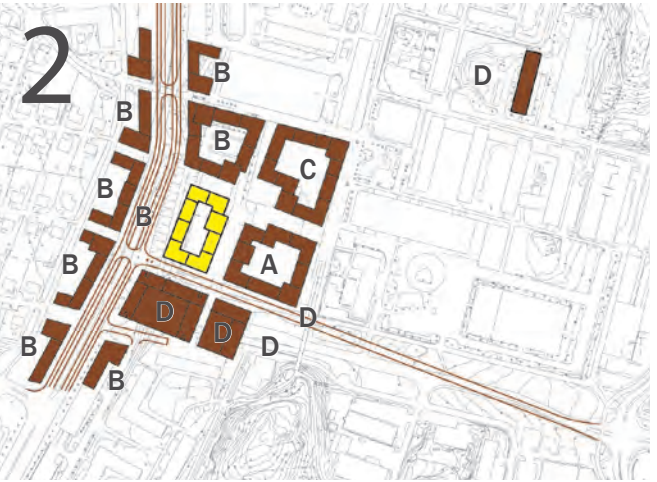
ETAPPER:

BEBYGGELSE I en första etapp skapas en ersättning för befintlig centrumbyggnad på del av befintlig parkeringsyta. Etappen kräver inga stora investeringar i allmänplats.

INFRASTRUKTUR & LANDSKAP
Markutjämnning mot Litteraturgatan och temporär flytt av den idag separerade cykelvägen.

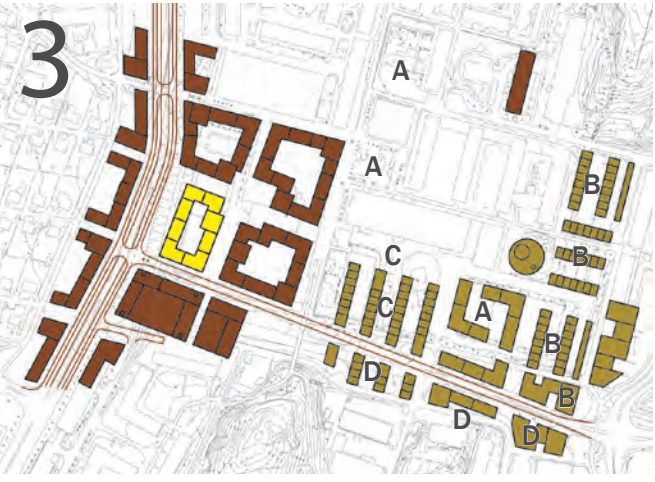
8500 kvm BTA bostäder
3000 kvm BTA handel
Parkering 85 p-platser i P-hus samt befintlig markparkering.

BEBYGGELSE I etapp två byggs centrumområdet vidare med kvarter A, B och C. I etapp C rivs befintlig centrumhus och ett nytt kvarter uppförs på platsen. I etapp D byggs Backadalen om för att möjliggöra uppförandet av idrottshall och is- & danscentrum. I etapp två färdigställs en ny förskola vid äldreboendet i norr dit nuvarande förskola kan flytta, vilket förbereder för etapp tre.

INFRASTRUKTUR & LANDSKAP
Omläggning av Backadalen, flytt av ledningar, rör och nedtagning av g/c bron över Backadalen. Bäckstråket öster om centrumområdet och Äventyrslekplatsen som ligger i anslutning till idrottshallen anläggs.

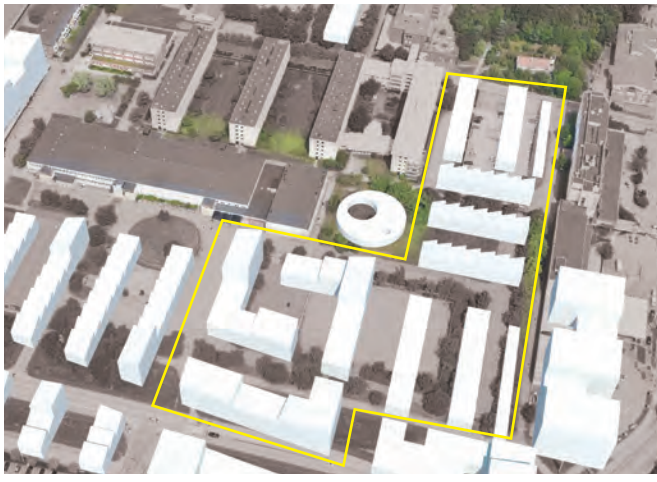
75 500 kvm BTA bostäder
3 000 kvm BTA handel, 1 600 kvm förskola,
5 000 kvm idrottshall och 3 400 kvm övriga verksamheter t ex kulturhus och fritidsgård.
Besöksparkering 270 p-platser
Privatparkering 440 p-platser

BEBYGGELSE Etapp tre är en vidare utveckling av bebyggelse kring Backadalen. Dessa etapper kan delas in på många olika sätt och delar av dessa etapper kan genomföras direkt då de är oberoende av andra etapper, tex A. Förslagsvis bebyggs delen norr om Backadalen först.

INFRASTRUKTUR & LANDSKAP
Kulturtorget och Skälltorpsskolans skolgård blir omgestaltade under etapp tre. Det är viktigt att etablera en tydlig entré vid Backadalen i ett tidigt skede. I anslutning till detta kan den överdimensionerade Bäckebolsvägen minskas i bredd och skapa en gata anpassad till områdets skala och karaktär. I samband med införandet av vägtullstationen bör man förbättra expressbusshållplatserna vid E6:an.

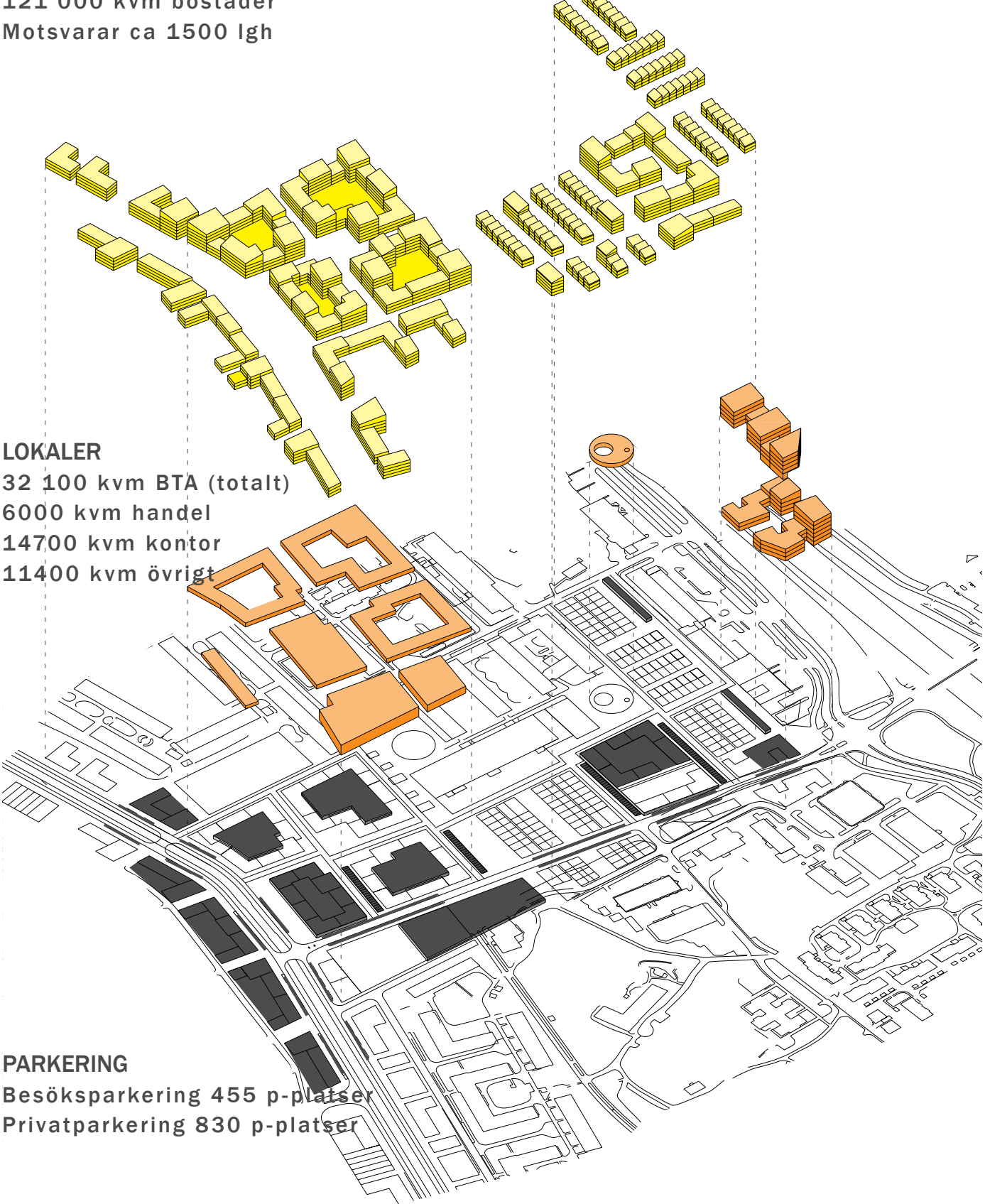
37 000 kvm BTA bostäder
14 700 kvm BTA kontorsyta
1 400 kvm förskola
Besöksparkering 100 p-platser
Privatparkering 390 p-platser

PLATS FÖR NYA LÖSNINGAR I etapp tre har vi öppnat upp för en större mångfald av byggherrar för att motivera till att testa nya lösningar som ligger i framkant för miljömässig och ekonomisk resurshushållning. Här finns också utrymme för bygggemenskaper och andra innovativa byggorganisationer för att främja social hållbarhet. Framtidens hållbara lösningar kommer i olika storlek och i områdets östra del finns möjlighet att experimentera i olika skala.

YTREDOVISNING BEBYGGELSE

BOSTÄDER
121 000 kvm bostäder
Motsvarar ca 1500 lgh

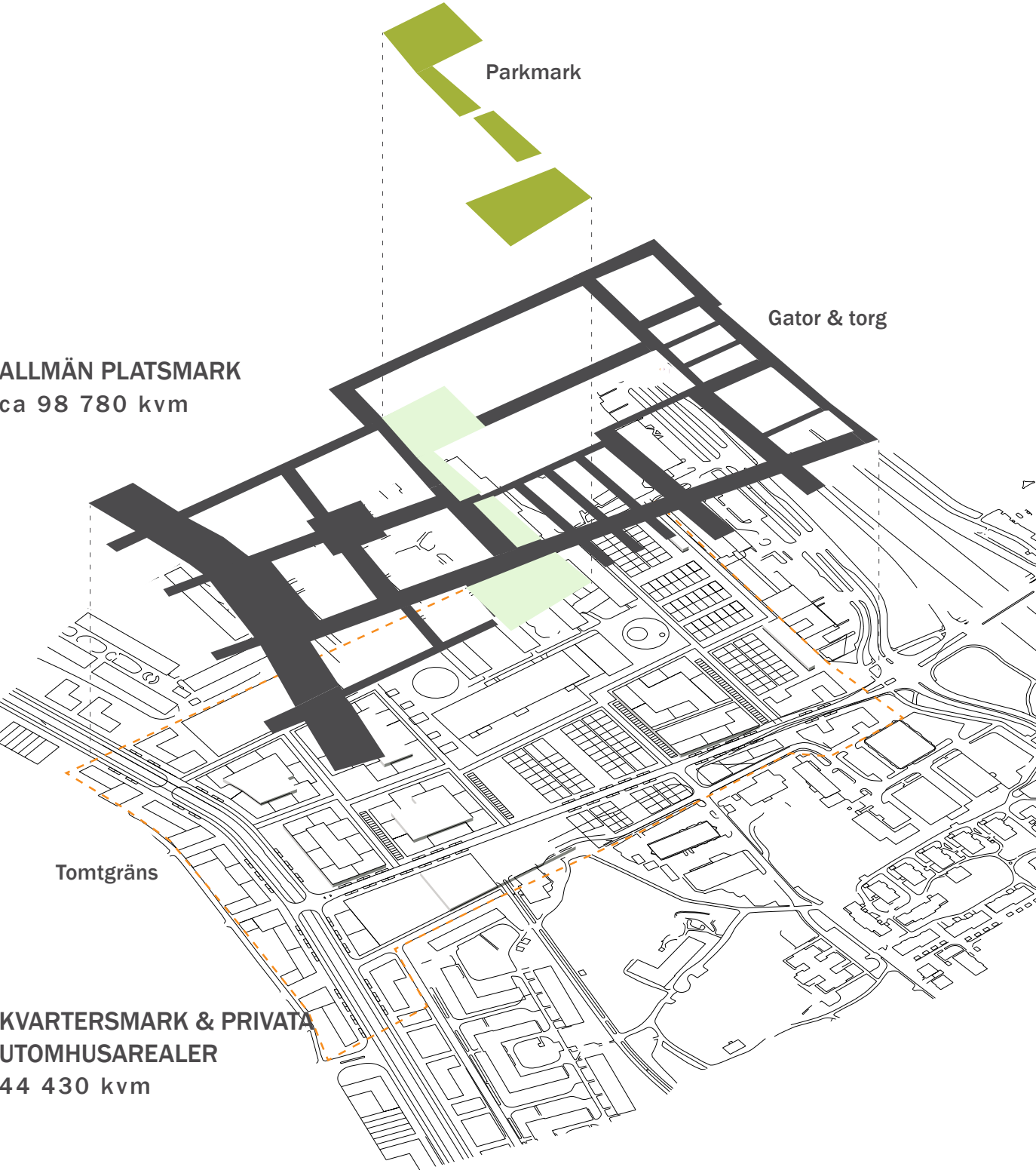

LOKALER
32 100 kvm BTA (totalt)
6000 kvm handel
14700 kvm kontor
11400 kvm övrigt

PARKERING
Besöksparkering 455 p-platser
Privatparkering 830 p-platser

YTREDOVISNING MARK

PARKMARK
8 860 kvm vilket inkluderar
Bäckstråket, Äventyrslekplatsen och
Kulturplatsen.

ALLMÄN PLATSMARK
ca 98 780 kvm

**KVARTERSMARK & PRIVATA
UTOMHUSAREALER**
44 430 kvm

STREETWISE - FRAMTIDENS SELMA

1	2	3
4	5	6

white